ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 13.3.2020
COM(2020) 111 final

2020/0042 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 95/93 σχετικά με τους κοινούς κανόνες κατανομής του διαθέσιμου χρόνου χρήσης (slots) στους κοινοτικούς αερολιμένες

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 95/93[1] θεσπίζει κανόνες σχετικά με την κατανομή του διαθέσιμου χρόνου χρήσης στους ενωσιακούς αερολιμένες. Το άρθρο 10 περιέχει κανόνα «απώλειας σε περίπτωση μη χρήσης», σύμφωνα με τον οποίο οι αερομεταφορείς πρέπει να χρησιμοποιούν τουλάχιστον το 80 % των διαθέσιμων χρόνων χρήσης που τους έχουν χορηγηθεί εντός μιας δεδομένης (θερινής ή χειμερινής) περιόδου προγραμματισμού δρομολογίων, προκειμένου να διατηρήσουν τα δικαιώματα χρήσης όσον αφορά την ίδια σειρά διαθέσιμων χρόνων χρήσης για την αντίστοιχη περίοδο προγραμματισμού δρομολογίων του επόμενου έτους («ιστορικά δικαιώματα»).

Η επιδημία του ιού SARS-CoV-2 έχει σοβαρές επιπτώσεις στους αερομεταφορείς με αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση της εναέριας κυκλοφορίας σε παγκόσμιο επίπεδο από τις αρχές του 2020. Για τους ευρωπαϊκούς αερομεταφορείς, οι επιπτώσεις αυτές έγιναν πρώτα αισθητές στις πτήσεις προς και από τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας και την Ειδική Διοικητική Περιοχή Χονγκ Κονγκ της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας τον Ιανουάριο του 2020, αλλά η εξάπλωση του ιού από τον Ιανουάριο του 2020 προκάλεσε περισσότερο γενικευμένη επιδείνωση, μεταξύ άλλων και στην Ευρώπη. Είναι αδύνατον να προβλεφθεί η περαιτέρω εξέλιξη της επιδημίας ή η διάρκεια των επιπτώσεών της.

Ωστόσο, λόγω της μείωσης της επιβατικής ζήτησης, οι αερομεταφορείς έχουν ήδη αρχίσει και εξακολουθούν να ματαιώνουν πτήσεις, γεγονός το οποίο, για τη χειμερινή περίοδο προγραμματισμού δρομολογίων 2019-2020 και τη θερινή περίοδο 2020, θα έχει ως αποτέλεσμα χρησιμοποίηση του διαθέσιμου χρόνου χρήσης που υπολείπεται του ορίου του 80 % που επιβάλλει ο κανονισμός.

Έπειτα από μέση ετήσια αύξηση 3,3 % του αριθμού των επιβατών στην Ευρώπη από το 2009 έως το 2019, ο Eurocontrol ανέφερε μείωση 10 % του αριθμού των πτήσεων τις δύο πρώτες εβδομάδες του Μαρτίου του 2020 σε σύγκριση με την ίδια περίοδο το 2019. Λόγω της μείωσης της ζήτησης που προκαλεί η κρίση, οι περισσότεροι ευρωπαϊκοί αερομεταφορείς διατηρούν τα αεροσκάφη τους στο έδαφος. Αυτό υποδηλώνει ότι θα συνεχιστεί η μείωση του αριθμού των πτήσεων. Η αρνητική τάση από έτος σε έτος επεκτείνεται στη θερινή περίοδο, για την οποία, σύμφωνα με την ΙΑΤΑ, οι αερομεταφορείς σημειώνουν μείωση 40-60 % σε ετήσια βάση στις μελλοντικές κρατήσεις για την περίοδο Μάρτιο-Ιούνιο 2020 όσον αφορά τις μη ιταλικές διαδρομές, με κάπως μεγαλύτερο αντίκτυπο στις διαδρομές μικρών αποστάσεων απ' ό,τι στις διαδρομές μεγάλων αποστάσεων. Οι κρατήσεις για διαδρομές από και προς την Ιταλία σημείωσαν μείωση άνω του 50 % στις αρχές Μαρτίου του 2020, με χαμηλούς συντελεστές πληρότητας που ανέρχονται μόλις σε 40 %.

Από την πλευρά τους, οι ευρωπαϊκοί αερολιμένες προβλέπουν απώλεια 67 εκατομμυρίων επιβατών κατά το πρώτο τρίμηνο του 2020. Το φαινόμενο αυτό θίγει σημαντικά τις αερομεταφορές σε ολόκληρη την Ένωση.

Με βάση τις επί του παρόντος διαθέσιμες πληροφορίες από τον Eurocontrol, τους αερομεταφορείς και τους αερολιμένες, μπορεί εύλογα να υποτεθεί ότι η τρέχουσα

[1] Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 95/93 του Συμβουλίου, της 18ης Ιανουαρίου 1993, σχετικά με τους κοινούς κανόνες κατανομής του διαθέσιμου χρόνου χρήσης (slots) στους κοινοτικούς αερολιμένες, ΕΕ L 14 της 22.1.1993, σ. 1.

κατάσταση, που χαρακτηρίζεται από έκτακτη μείωση της ζήτησης, θα διαρκέσει τουλάχιστον τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο, Μάιο και Ιούνιο του 2020.

Ωστόσο, σύμφωνα με τον κανονισμό για τον διαθέσιμο χρόνο χρήσης, προκειμένου οι αερομεταφορείς να διασφαλίσουν την κατανομή των ίδιων διαθέσιμων χρόνων χρήσης για την αντίστοιχη περίοδο το επόμενο έτος, είναι υποχρεωμένοι να χρησιμοποιούν τους διαθέσιμους χρόνους χρήσης τουλάχιστον το 80 % του χρόνου καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού δρομολογίων για την οποία τους έχουν χορηγηθεί. Ελλείψει μέτρου που να εξουδετερώνει, για τους σκοπούς του εν λόγω υπολογισμού, τα αποτελέσματα των τρεχουσών περιστάσεων, είναι πιθανό οι αερομεταφορείς να εκτελέσουν πολλές πτήσεις με πολύ χαμηλούς συντελεστές πληρότητας, προκειμένου να προστατεύσουν τα ιστορικά δικαιώματά τους, επιτείνοντας με τον τρόπο αυτό τις οικονομικές απώλειες και προκαλώντας αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 95/93, ο συντονιστής του διαθέσιμου χρόνου χρήσης είναι ο μόνος υπεύθυνος για την κατανομή των διαθέσιμων χρόνων χρήσης και είναι υποχρεωμένος να ενεργεί σύμφωνα με τον κανονισμό [άρθρο 4 παράγραφος 5]. Όσον αφορά το καθήκον κατανομής των διαθέσιμων χρόνων χρήσης, οι συντονιστές είναι ανεξάρτητοι και δεν δέχονται οδηγίες από κανένα μέρος.

Υπό τις περιστάσεις που περιγράφονται, ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 95/93 θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να προστατευθούν τα ιστορικά δικαιώματα των αερομεταφορέων σχετικά με τους διαθέσιμους χρόνους χρήσης που δεν χρησιμοποιήθηκαν κατά την περίοδο στη διάρκεια της οποίας η έξαρση του SARS-CoV-2 έπληξε τα μέγιστα την αγορά αεροπορικών μεταφορών. Η προτεινόμενη περίοδος καλύπτει το τετράμηνο μεταξύ Μαρτίου 2020 και Ιουνίου 2020 για το σύνολο των πτήσεων. Επιπλέον, δεδομένου ότι οι σοβαρές επιπτώσεις της έξαρσης του ιού SARS-CoV-2 έγιναν πρώτα εμφανείς στη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας ή στην Ειδική Διοικητική Περιοχή Χονγκ Κονγκ της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, προτείνεται να προστατευθούν για μεγαλύτερη περίοδο συνολικά τα ιστορικά δικαιώματα στους διαθέσιμους χρόνους χρήσης που χρησιμοποιούνται για τα αεροπορικά δρομολόγια από και προς τις εν λόγω αγορές. Η πρόσθετη περίοδος αρχίζει στις 23 Ιανουαρίου 2020, ημερομηνία κατά την οποία οι αρχές έκλεισαν τον πρώτο αερολιμένα στη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας.

Η τροποποίηση αυτή θα έχει τη μορφή κανόνα σύμφωνα με τον οποίο οι συντονιστές θεωρούν ως χρησιμοποιηθέντες τους διαθέσιμους χρόνους χρήσης που χορηγήθηκαν για τις συγκεκριμένες περιόδους αναφοράς. Ο εν λόγω κανόνας θα μετριάσει τις επιπτώσεις της τρέχουσας κρίσης και θα παράσχει ασφάλεια δικαίου στους αερομεταφορείς για τα σχετικά τμήματα των περιόδων προγραμματισμού δρομολογίων. Επομένως, οι συντονιστές θα μπορούν να ανακατανέμουν τυχόν διαθέσιμους χρόνους χρήσης που ελευθερώνονται, ανάλογα με τις ανάγκες. Από τη φύση της, η ανακατανομή αυτή θα έχει ad hoc και μόνο χαρακτήρα και δεν θα επηρεάζει τη θέση των μεταφορέων οι οποίοι, σύμφωνα με τον προτεινόμενο κανόνα, θα θεωρούνται ότι χρησιμοποίησαν τους εν λόγω διαθέσιμους χρόνους χρήσης.

Λόγω της φύσης των τρεχουσών περιστάσεων είναι δύσκολο να προβλεφθεί με κάποιο βαθμό βεβαιότητας πότε θα επιστρέψει σε κανονικές συνθήκες η κατάσταση της δημόσιας υγείας και θα ανακτηθεί η εμπιστοσύνη των καταναλωτών. Η παράταση του προτεινόμενου μέτρου για ολόκληρη τη θερινή περίοδο του 2020 (που λήγει στις 24 Οκτωβρίου 2020) ενδέχεται να είναι δυσανάλογη προς τον σαφώς καθορισμένο στόχο, εάν η κατάσταση επιστρέψει σε κανονικές συνθήκες στο ενδιάμεσο διάστημα. Για τον λόγο αυτό προτείνεται να ανατεθεί

στην Επιτροπή η εξουσία να παρατείνει την περίοδο εφαρμογής των μέτρων, με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, εφόσον είναι αναγκαίο. Η Επιτροπή θα πρέπει να βασίσει τις αποφάσεις αυτές στις πλέον πρόσφατες διαθέσιμες πληροφορίες, τις οποίες δημοσιεύει ο διαχειριστής δικτύου της ΕΕ στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας («Eurocontrol»), καθώς και στις σχετικές επιστημονικές συμβουλές.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 95/93 δεν καλύπτει τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αερομεταφορείς λόγω της έξαρσης του SARS-CoV-2 όσον αφορά τη δυνατότητα να διατηρήσουν τους διαθέσιμους χρόνους χρήσης τους για επόμενες περιόδους προγραμματισμού δρομολογίων. Ως εκ τούτου, ο κανονισμός θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να μετριαστούν οι επιπτώσεις της τρέχουσας κρίσης, να παρασχεθεί ασφάλεια δικαίου στους αερομεταφορείς και να διατηρηθεί η ενότητα του ευρωπαϊκού συστήματος κατανομής των διαθέσιμων χρόνων χρήσης.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς αεροπορικών μεταφορών και των συναφών υπηρεσιών εξαρτάται από τις οικονομικές επιδόσεις των αερομεταφορέων. Οι αρνητικές οικονομικές συνέπειες της τρέχουσας έξαρσης του SARS-CoV-2 για τους αερομεταφορείς θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την οικονομική τους ευρωστία και να έχουν σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στο σύστημα μεταφορών και στην οικονομία συνολικά. Ως εκ τούτου, είναι υψίστης σημασίας να τροποποιηθεί ο κανονισμός σχετικά με τον διαθέσιμο χρόνο χρήσης για την ανταπόκριση στην κυριότερη σήμερα ανησυχία των αερομεταφορέων.

Το μέτρο εξυπηρετεί επίσης έναν σημαντικό στόχο βιωσιμότητας, καθώς εξαλείφει το κίνητρο των αερομεταφορέων να εκτελούν πτήσεις με χαμηλούς συντελεστές πληρότητας απλώς και μόνο για να προστατεύσουν τους διαθέσιμους χρόνους χρήσης τους.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η παρούσα πρωτοβουλία βασίζεται στο άρθρο 100 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η εν λόγω διάταξη επιτρέπει την έκδοση όλων των ενδεδειγμένων διατάξεων για τις αεροπορικές μεταφορές και έχει ήδη χρησιμεύσει ως βάση για την έκδοση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 95/93.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Οι στόχοι της πρότασης δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη για τους εξής λόγους. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 95/93 δεν επιτρέπει στα κράτη μέλη να υποχρεώσουν τους συντονιστές, για λόγους παρόμοιους με αυτούς που εξετάζονται εν προκειμένω, να θεωρήσουν ως χρησιμοποιηθέντες διαθέσιμους χρόνους χρήσης που δεν χρησιμοποιήθηκαν. Ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί μόνο με τροποποίηση του ίδιου του κανονισμού από την Ένωση.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου της άμβλυνσης των επιπτώσεων της τρέχουσας έξαρσης του SARS-CoV-2 για τους σκοπούς της λειτουργίας του

κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 95/93. Επομένως, το προτεινόμενο μέτρο είναι ανάλογο, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη χρονική εφαρμογή του για τους διάφορους τύπους προορισμών.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Προκειμένου να επιτύχει τον στόχο της, η νομική πράξη πρέπει να έχει άμεση και γενική ισχύ, με τον ίδιο τρόπο όπως ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 95/93. Για τον λόγο αυτό, η κατάλληλη νομική πράξη είναι ο κανονισμός.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις/έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Πρόκειται για επείγον μέτρο που ενεργοποιείται από την αιφνίδια και απρόβλεπτη έξαρση του ιού SARS-CoV-2 και την επακόλουθη εξάπλωση της νόσου Covid-19. Για τον λόγο αυτό, το μέτρο δεν εντάσσεται στο πλαίσιο του προγράμματος βελτίωσης της καταλληλότητας του κανονιστικού πλαισίου και δεν διενεργήθηκε εκ των υστέρων αξιολόγηση.

Ωστόσο, το παρόν μέτρο είναι παρόμοιο, όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής και τα αποτελέσματά του, με προηγούμενες τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 95/93 για την αντιμετώπιση άλλων καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Στις τροποποιήσεις αυτές περιλαμβάνονται οι εξής:

– το 2002 μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 894/2002]·

– το 2003 μετά τον πόλεμο στο Ιράκ και την έξαρση του σοβαρού οξέος αναπνευστικού συνδρόμου (SARS) [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1554/2003]· και

– το 2009 εν μέσω της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 545/2009].

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα του ζητήματος, δεν διενεργήθηκε επίσημη διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Ωστόσο, τόσο οι αρχές των κρατών μελών όσο και τα ενδιαφερόμενα μέρη κάλεσαν την Επιτροπή να εγκρίνει πρόταση κατάλληλων μέτρων στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 95/93.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Όπως εξηγήθηκε, δεν κατέστη δυνατόν να πραγματοποιηθεί η δέουσα συλλογή εμπειρογνωσίας λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της κατάστασης. Ωστόσο, η Επιτροπή βασίστηκε στην πείρα που αποκτήθηκε από την εφαρμογή και τις τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 95/93, που περιλάμβαναν επίσης διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα της κατάστασης, δεν διενεργήθηκε εκτίμηση επιπτώσεων. Το παρόν μέτρο είναι παρόμοιο, όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής και τα αποτελέσματά του, με προηγούμενες τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 95/93 για

την αντιμετώπιση άλλων καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Το παρόν μέτρο αποσκοπεί στον μετριασμό των οικονομικών απωλειών που υφίστανται οι αερομεταφορείς λόγω του κανόνα «απώλειας σε περίπτωση μη χρήσης» και τη μείωση των δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Άνευ αντικειμένου.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Άνευ αντικειμένου.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Το μέτρο δεν περιλαμβάνει ειδικές ρυθμίσεις παρακολούθησης ή υποβολής εκθέσεων, ωστόσο η Επιτροπή θα πρέπει να υποχρεωθεί να παρακολουθεί την εξέλιξη της έξαρσης του SARS-CoV-2 και τις επιπτώσεις της στις αερομεταφορές και, εν ανάγκη, να εξουσιοδοτηθεί να εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη για την παράταση των χρονικών περιόδων που αφορά το μέτρο.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Το άρθρο 10α αντικαθίσταται από νέο άρθρο, προκειμένου να υποχρεωθούν οι συντονιστές να θεωρήσουν ότι, για τους σκοπούς της εκτίμησης της συσσώρευσης των ιστορικών δικαιωμάτων, οι διαθέσιμοι χρόνοι χρήσης που χορηγήθηκαν για την περίοδο από την 1η Μαρτίου 2020 έως τις 30 Ιουνίου 2020 χρησιμοποιήθηκαν από τον αερομεταφορέα στον οποίο είχαν αρχικά χορηγηθεί. Περιλαμβάνεται μια πρόσθετη, προγενέστερη περίοδος όσον αφορά τους διαθέσιμους χρόνους χρήσης που χρησιμοποιήθηκαν για πτήσεις μεταξύ της ΕΕ και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας ή μεταξύ της ΕΕ και της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας (από τις 23 Ιανουαρίου 2020). Ως προϋπόθεση, όσον αφορά τις περιπτώσεις που προκύπτουν μετά την έναρξη εφαρμογής του προτεινόμενου κανονισμού, οι εν λόγω διαθέσιμοι χρόνοι χρήσης πρέπει να επιστρέφονται στον συντονιστή του διαθέσιμου χρόνου χρήσης. Οι διαθέσιμοι χρόνοι χρήσης που επιστρέφονται και, στη συνέχεια, ανακατανέμονται σε άλλους αερομεταφορείς δεν θα είναι επιλέξιμοι για τα ιστορικά δικαιώματα του αερομεταφορέα που τους χρησιμοποιεί.

Το άρθρο 10α εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, εάν η κρίση σχετικά με την έξαρση του SARS-CoV-2 δεν επιλυθεί και εξακολουθήσει να έχει αρνητικές επιπτώσεις στις αερομεταφορές, καθώς και στα ιστορικά δικαιώματα στους διαθέσιμους χρόνους χρήσης. Δεδομένης της ταχύτατης εξέλιξης της έξαρσης, είναι αναγκαίο να εκδοθούν οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις με επείγουσα διαδικασία.

2020/0042 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 95/93 σχετικά με τους κοινούς κανόνες κατανομής του διαθέσιμου χρόνου χρήσης (slots) στους κοινοτικούς αερολιμένες

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 100 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής[2],

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών[3],

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η έξαρση της νόσου COVID-19 που προκαλείται από το σοβαρό οξύ αναπνευστικό σύνδρομο κορονοϊού 2 (SARS-CoV-2) οδήγησε σε απότομη πτώση της εναέριας κυκλοφορίας, λόγω της σημαντικής μείωσης της ζήτησης και των άμεσων μέτρων που έλαβαν τα κράτη μέλη καθώς και οι τρίτες χώρες για να περιορίσουν την επιδημική έξαρση. Οι επακόλουθες σοβαρές επιπτώσεις στους αερομεταφορείς σημειώθηκαν ήδη τον Ιανουάριο του 2020 όσον αφορά τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας και την Ειδική Διοικητική Περιοχή Χονγκ Κονγκ της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, έχουν πλέον γενικευθεί από την 1η Μαρτίου 2020, και είναι πιθανό να επηρεάσουν τουλάχιστον δύο περιόδους προγραμματισμού δρομολογίων, δηλαδή τη χειμερινή περίοδο 2019/2020 και τη θερινή περίοδο 2020.

(2) Οι περιστάσεις αυτές εκφεύγουν του ελέγχου των αερομεταφορέων και η επακόλουθη, οικειοθελής ή υποχρεωτική, ματαίωση των αεροπορικών δρομολογίων από τους αερομεταφορείς αποτελεί αναγκαία ή νόμιμη αντίδραση στις εν λόγω περιστάσεις. Ειδικότερα, οι οικειοθελείς ματαιώσεις προστατεύουν την οικονομική ευρωστία των αερομεταφορέων και αποτρέπουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις άδειων ή σε μεγάλο βαθμό άδειων πτήσεων που εκτελούνται απλώς και μόνο για τη διατήρηση των υποκείμενων διαθέσιμων χρόνων χρήσης στους αερολιμένες.

(3) Τα αριθμητικά στοιχεία που δημοσίευσε ο διαχειριστής δικτύου της ΕΕ στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας («Eurocontrol»)

[2] ΕΕ C της , σ. .
[3] ΕΕ C της , σ. .

αναφέρουν ετήσια μείωση της τάξης του 10 % της εναέριας κυκλοφορίας στην Ευρώπη κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου 2020. Οι αερομεταφορείς αναφέρουν σημαντική πτώση των μελλοντικών κρατήσεων και προχωρούν στη ματαίωση πολυάριθμων πτήσεων για τη χειμερινή περίοδο προγραμματισμού δρομολογίων 2019-2020 και τη θερινή περίοδο 2020 λόγω της επιδημικής έξαρσης.

(4) Σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2, σε συνδυασμό με το άρθρο 10 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 95/93 του Συμβουλίου, η μη χρησιμοποίηση από αερομεταφορέα του 80 % σειράς διαθέσιμων χρόνων χρήσης που του έχουν χορηγηθεί σε συντονισμένο αερολιμένα απειλεί τη διατήρηση των ιστορικών δικαιωμάτων στους συγκεκριμένους διαθέσιμους χρόνους χρήσης.

(5) Το άρθρο 10 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 95/93 επιτρέπει στους συντονιστές του διαθέσιμου χρόνου χρήσης να μη λάβουν υπόψη, για τον υπολογισμό των ιστορικών δικαιωμάτων, τη μη χρησιμοποίηση των διαθέσιμων χρόνων χρήσης σε αερολιμένες για περιόδους κατά τις οποίες ο αερομεταφορέας δεν είναι σε θέση να εκτελέσει τα προγραμματισμένα αεροπορικά δρομολόγια λόγω, για παράδειγμα, του κλεισίματος αερολιμένων. Ωστόσο, το άρθρο αυτό δεν καλύπτει τις καταστάσεις όπως η έξαρση του SARS-CoV-2. Επομένως, είναι σκόπιμο να θεσπιστεί αντίστοιχο μέτρο.

(6) Με βάση τις γνωστές κρατήσεις και τις επιδημιολογικές προβλέψεις, μπορεί εύλογα να αναμένεται, στο παρόν στάδιο, ότι θα σημειωθεί σημαντικός αριθμός ματαιώσεων που θα οφείλονται στην έξαρση του SARS-CoV-2 για την περίοδο μεταξύ της 1ης Μαρτίου 2020 και, τουλάχιστον, της 30ής Ιουνίου 2020. Η μη χρησιμοποίηση των διαθέσιμων χρόνων χρήσης που έχουν χορηγηθεί για την περίοδο αυτή δεν θα πρέπει να οδηγήσει στην απώλεια, από τους αερομεταφορείς, των οικείων ιστορικών δικαιωμάτων των οποίων ειδάλλως θα απήλαυαν. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να καθοριστούν οι συνθήκες υπό τις οποίες οι αχρησιμοποίητοι διαθέσιμοι χρόνοι χρήσης θα πρέπει να θεωρηθούν, για τους εν λόγω σκοπούς, ως χρησιμοποιηθέντες διαθέσιμοι χρόνοι χρήσης όσον αφορά την αντίστοιχη επόμενη περίοδο.

(7) Οι διαθέσιμοι χρόνοι χρήσης σε συντονισμένους αερολιμένες αποτελούν πολύτιμο οικονομικό πόρο. Παρά τη γενική μείωση της εναέριας κυκλοφορίας, η ματαίωση των αεροπορικών δρομολογίων δεν θα πρέπει να εμποδίζει τη χρησιμοποίηση των διαθέσιμων χρόνων χρήσης σε αερολιμένες από άλλους αερομεταφορείς που ενδέχεται, παρ' όλα αυτά, να επιθυμούν να τους χρησιμοποιήσουν σε προσωρινή βάση, χωρίς οι εν λόγω διαθέσιμοι χρόνοι χρήσης να δημιουργούν ιστορικά δικαιώματα. Επομένως, όταν οι διαθέσιμοι χρόνοι χρήσης δεν χρησιμοποιούνται από τον αερομεταφορέα στον οποίον είχαν χορηγηθεί, θα πρέπει να επιστρέφονται στον συντονιστή χωρίς καθυστέρηση.

(8) Η περαιτέρω εξέλιξη του SARS-CoV-2 και οι περαιτέρω επιπτώσεις του στους αερομεταφορείς δύσκολα μπορούν να προβλεφθούν. Η Επιτροπή θα πρέπει να αναλύει συνεχώς τις επιπτώσεις του SARS-CoV-2 στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών και η Ένωση θα πρέπει να είναι σε θέση να παρατείνει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, την περίοδο εφαρμογής των μέτρων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό σε περίπτωση που εξακολουθήσουν να επικρατούν οι αντίξοες συνθήκες.

(9) Προκειμένου, εάν αυτό είναι αναγκαίο και δικαιολογημένο, να παραταθούν τα μέτρα που θεσπίζονται στον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 290 της ΣΛΕΕ, ώστε να τροποποιήσει τον παρόντα κανονισμό για να παρατείνει την περίοδο εφαρμογής των μέτρων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η

Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνωμόνων, οι οποίες να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

(10) Λαμβανομένου υπόψη του επείγοντος χαρακτήρα που συνεπάγονται οι εξαιρετικές περιστάσεις οι οποίες δικαιολογούν τα προτεινόμενα μέτρα, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί εξαίρεση από την προθεσμία των οκτώ εβδομάδων που αναφέρεται στο άρθρο 4 του πρωτοκόλλου αριθ. 1 σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ένωση, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

(11) Λαμβανομένου υπόψη του επείγοντος χαρακτήρα που συνεπάγονται οι έκτακτες περιστάσεις οι οποίες δικαιολογούν τα μέτρα που θεσπίζονται, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί η άμεση έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 95/93 τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 10α αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 10α

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 8 παράγραφος 2 και του άρθρου 10 παράγραφος 2, οι συντονιστές θεωρούν ότι οι διαθέσιμοι χρόνοι χρήσης που χορηγήθηκαν για την περίοδο από την 1η Μαρτίου 2020 έως τις 30 Ιουνίου 2020 χρησιμοποιήθηκαν από τον αερομεταφορέα στον οποίο είχαν αρχικά χορηγηθεί.

2. Για τους σκοπούς του άρθρου 8 παράγραφος 2 και του άρθρου 10 παράγραφος 2, οι συντονιστές θεωρούν ότι οι διαθέσιμοι χρόνοι χρήσης που χορηγήθηκαν για την περίοδο από τις 23 Ιανουαρίου 2020 έως τις 29 Φεβρουαρίου 2020 χρησιμοποιήθηκαν από τον αερομεταφορέα στον οποίο είχαν αρχικά χορηγηθεί, όσον αφορά τα αεροπορικά δρομολόγια μεταξύ αερολιμένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και αερολιμένων στη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας ή στην Ειδική Διοικητική Περιοχή Χονγκ Κονγκ της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας.

3. Όσον αφορά τους διαθέσιμους χρόνους χρήσης με ημερομηνία μεταγενέστερη κατά μία εβδομάδα από την έναρξη εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, η παράγραφος 1 εφαρμόζεται μόνον εάν οι σχετικοί αχρησιμοποίητοι διαθέσιμοι χρόνοι χρήσης έχουν τεθεί στη διάθεση του συντονιστή για ανακατανομή σε άλλους αερομεταφορείς.

4. Όταν η Επιτροπή διαπιστώνει, αφενός, βάσει των αριθμητικών στοιχείων που δημοσιεύει ο διαχειριστής δικτύου της ΕΕ στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας («Eurocontrol»), ότι η μείωση του επιπέδου της εναέριας κυκλοφορίας εξακολουθεί να υφίσταται σε σύγκριση με το επίπεδο κατά την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους και είναι πιθανό να συνεχιστεί, και, αφετέρου, βάσει των βέλτιστων

διαθέσιμων επιστημονικών δεδομένων, ότι η κατάσταση αυτή αποτελεί συνέπεια των επιπτώσεων της έξαρσης του SARS-CoV-2, η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 12α για να τροποποιηθεί αναλόγως η περίοδος που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

5. Η Επιτροπή παρακολουθεί συνεχώς την κατάσταση με γνώμονα τα κριτήρια που ορίζονται στην παράγραφο 4. Με βάση τις πληροφορίες στη διάθεσή της, η Επιτροπή υποβάλλει συνοπτική έκθεση σχετικά με το εν λόγω θέμα έως τις 15 Απριλίου 2020. Εάν είναι αναγκαίο, η Επιτροπή εκδίδει το ταχύτερο δυνατόν την κατ' εξουσιοδότηση πράξη που προβλέπεται στην παράγραφο 4.

6. Εάν, σε περίπτωση παρατεταμένων επιπτώσεων του SARS-CoV-2 στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το επιβάλλουν επιτακτικοί λόγοι επείγοντος, η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 12β εφαρμόζεται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος άρθρου.»

2) Προστίθενται τα ακόλουθα άρθρα 12α και 12β:

«*Άρθρο 12α*

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 10α εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού.

3. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 10α εξουσιοδότηση μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. Πριν από την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας, της 13ης Απριλίου 2016, για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.

5. Η Επιτροπή, μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 10α αρχίζει να ισχύει μόνο αν δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 12β

Διαδικασία επείγοντος

1. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται βάσει του παρόντος άρθρου αρχίζει να ισχύει αμέσως και εφαρμόζεται εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση σύμφωνα με την παράγραφο 2. Η κοινοποίηση της κατ' εξουσιοδότηση πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

και στο Συμβούλιο εκθέτει τους λόγους για τους οποίους γίνεται χρήση της διαδικασίας επείγοντος.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο δύνανται να προβάλλουν αντιρρήσεις κατά της κατ' εξουσιοδότηση πράξης με τη διαδικασία του άρθρου 12α παράγραφος 6. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή καταργεί την πράξη αμέσως μόλις της κοινοποιηθεί η περί αντιρρήσεων απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.»

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Ο Πρόεδρος	*Ο Πρόεδρος*